

**РЕСПУБЛИКА ТАТАРСТАН
ЮТАЗИНСКИЙ МУНИЦИПАЛЬНЫЙ
РАЙОН
ИСПОЛНИТЕЛЬНЫЙ КОМИТЕТ
АБСАЛЯМОВСКОГО
СЕЛЬСКОГО ПОСЕЛЕНИЯ**
423957, Республика Татарстан,
Ютазинский район, с.Абсалямово,
ул. Молодежная д.2
тел./факс: 4-26-79

**ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ЮТАЗЫ МУНИЦИПАЛЬ
РАЙОНЫ
ӘБСӘЛӘМ АВЫЛ
ЖИРЛЕГЕ БАШКАРМА
КОМИТЕТЫ**
423957, Татарстан Республикасы,
Ютазы районы, Әбсәләм авылы,
Яшьләр урамы, 2
тел./факс: 4-26-79

ПОСТАНОВЛЕНИЕ
№ 1

КАРАР
31 гыйнвар 2023 ел

2023-2025 елларга Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районының «Әбсәләм авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге территориясендә жирләрдән файдалану һәм саклау буенча муниципаль программаны раслау турында

Россия Федерациясе Жир кодексы, 2003 елның 6 октябрдәге «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында»гы 131-ФЗ санлы Федераль закон, 2004 елның 28 июлдәге «Татарстан Республикасында жирле үзидарә турында»гы 45-ТРЗ санлы Татарстан Республикасы Законы, Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районының Бәйрәкә авыл жирлеге Советы карары белән кабул ителгән Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районы «Әбсәләм авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Уставы нигезендә, Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районының «Әбсәләм авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге территориясендә жирләрне саклауны гамәлгә ашыру максатларында, Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районының Әбсәләм авыл жирлеге башкарма комитеты к а р а р б и р ә:

1. 2023-2025 елларга Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районының «Әбсәләм авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге территориясендә жирләрдән файдалану һәм саклау буенча кушымта итеп бирелә торган муниципаль программаны расларга.

2. Әлеге карарны Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районының Әбсәләм авыл жирлеге территориясендә махсус мәгълүмат стендларында игълан итәргә, Татарстан Республикасы хокукый мәгълүмат рәсми порталында түбәндәге адрес буенча бастырырга <http://pravo.tatarstan.ru> һәм Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районы сайтында дәүләт хакимияте һәм жирле үзидарә органнарының «Рәсми Татарстан» бердәм порталы составында «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә урнаштырырга: <http://jutaza.tatarstan.ru/>.

3. Әлеге карар рәсми рәвештә игълан ителгәннән бирле үз көченә керә.

4. Әлеге карарның үтәлешен контрольдә тотуны үз өстемдә калдырам.

Әбсәләм авыл жирлеге башлыгы

Г.В. Кубашева

Татарстан Республикасы
Ютазы муниципаль районы
Әбсәләм авыл җирлеге Башкарма
комитетының 2023 елның 31
гыйнварындагы 1 санлы карарына
кушымта

**2023-2025 елларга Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районының
«Әбсәләм авыл җирлеге» муниципаль берәмлеге территориясендә җирләрне
куллану һәм саклау буенча муниципаль программа**

**2023-2025 елларга Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районының
«Әбсәләм авыл җирлеге» муниципаль берәмлеге территориясендә җирләрдән
файдалану һәм саклау буенча муниципаль программа паспорты**

Программаның Исеме	2023-2025 елларга Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районының «Әбсәләм авыл җирлеге» муниципаль берәмлеге территориясендә җирләрне файдалану һәм саклау программасы (алга таба - Программа).
Программаны эшләү өчен нигез	Россия Федерациясе Җир кодексы, 2003 елның 6 октябрдәге «Россия Федерациясендә җирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында»гы 131-ФЗ санлы Федераль закон, 2004 елның 28 июлдәге «Татарстан Республикасында җирле үзидарә турында»гы 45-ТРЗ санлы Татарстан Республикасы Законы, Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районы "Әбсәләм авыл җирлеге" муниципаль берәмлеге Уставы.
Заказчы, Программаны төзүче һәм башкаручы	Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районы Әбсәләм авыл җирлеге башкарма комитеты
Программаның максатлары	- Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районының «Әбсәләм авыл җирлеге» муниципаль берәмлеге территориясендә җирләрне куллану һәм саклауның нәтижәләгән арттыру (алга таба - җирлек); - деградацияне, бозылуны, пычрануны, чүпләүне, арыганлыкны, бозуларны, җирләрне юк итүне, хужалык эшчәнлегенә башка тискәре (зарарлы) йогынтысын булдырмау һәм бетерү; - җирләрдән рациональ файдалануны тәмин итү; - җирләрнең уңдырышлылыгын саклау һәм торгызу; - деградация кичергән җирләрне яхшырту, пычрану, чүпләү, җирләрне бозу, хужалык эшчәнлегенә башка тискәре (зарарлы) йогынтысын тәмин итү; - җирлек халкының сәламәтлеген һәм яшәү шартларын тәмин итү өчен әйләнә-тирә мохит шартларын саклау, саклау һәм яхшырту.
Программаның бурычлары	- җитештерү һәм куллану калдыклары белән эш итү

		<p>өлкәсендәге эшчәнлекне оптимальләштерү; - жирләрне саклау һәм файдалану нәтижәлелеген арттыру; - жирләрдән рациональ файдалануны һәм саклауны оештыруны тәэмин итү; - яшел майданнарны, туфракны саклау һәм торгызу; - жирләрне инвентарьләштерүне уздыру.</p>
Программаны тормышка ашыру вакытлары		2023-2025 еллар
Программаны чыганаclarы	финанслау	Жирле бюджет акчалары. Бюджет акчалары күләме фаразлана һәм тиешле бюджетларны формалаштырганда билгеләнгән тәртиптә ел саен төгәлләштерелергә тиеш.
Программаның төп чаралар исемлеге		<p>Жирлек территориясен чүп-чардан (өмәләр) чистарту буенча даими чаралар оештыру Буш һәм тигез файдаланылмый торган жирләрне ачыклау һәм аларны хужалык әйләнешенә вакытында жәлеп итү - жир кишәрлекләренә үз белдеге белән шөгыйльләнгән фактларын ачыклау; - бистә чикләрендә жил эрозиясенә дучар булган участкаларда куаклар һәм агачлар утырту; - жирләрне инвентарьләштерү; - жир салымын вакытында түләүне һәм жир кишәрлекләреннән файдаланган өчен аренда түләвен контрольдә тоту; - жирлекне төзекләндерү буенча чаралар үткөрү; - туфракның уңдырышлылыгын саклау һәм арттыру, жирләрне чүп үләннәреннән, куаклыктардан һәм вак урманнардан саклау, жирләрнең торышы начарлану, минеральләштерелгән полосалар булдыру.</p>
Программаны ашыруның нәтижәләре	тормышка көтелгән	<p>- жирдән файдалануны тәртипкә салу; - эффектив һәм рациональ куллану һәм жирне саклау; - жирлекнең инвестицион жәлеп итүчәнлеген арттыру; - бозылган жирләрне торгызу; - халыкның экологик куркынычсызлыгын һәм аның тормыш сыйфатын күтөрү; - жирлекне төзекләндерү.</p>
Программаның контрольдә тоту	үтәләшен	Программаның үтәләшен Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районы Әбсәләм авыл жирлегенә башкарма комитеты контрольдә тоту (алга таба - Башкарма комитет).

1. Гомуми нигезләмәләр

Россия Федерациясә Жир кодексы, 2003 елның 6 октябрәндәге «Россия Федерациясендә жирле үзидәрә оештыруның гомуми принциплары турында»гы 131-ФЗ санлы Федераль закон, 2004 елның 28 июлендәге «Татарстан Республикасында жирле үзидәрә турында»гы 45-ТРЗ санлы Татарстан Республикасы Законы, Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районы "Әбсәләм авыл жирлегенә" муниципаль берәмлеге Уставы.

Жир-шәһәр төзелеше, экологик һәм жир законнары таләпләренә туры китереп

халыкны тормыш белән тәэмин итүнең торак, житештерү, ижтимагый-эш, рекреацион һәм башка объектларын урнаштыру өчен пространство-операцион база.

Жирләрнең хокукый режимының аерылгысыз элементы-бу территориядә әйләнә-тирә мохитне саклау, һәм, беренче чиратта, жирләрне база табигый объекты буларак саклау.

Жирләрне саклауда торак пунктларның тотрыклы үсешен тәэмин итү мәнфәгатьләрендә торак, ижтимагый-эшлекле, мәдәни-сәламәтләндрү һәм башка объектларны урнаштыру урыны буларак аларны рациональ файдалану зарурлыгын ныгытучы әйләнә-тирә мохитнең состав һәм аерылгысыз өлеше буларак кеше тормышы һәм сәламәтлеге өчен уңай булган жирләрнең сыйфатын саклау һәм торгызуга юнәлтелгән оештыру, экологик, икътисадый һәм башка чараларның жыелмасын аңларга кирәк.

Россия Федерациясе Жир кодексының 12 маддәсенең 2 пункты нигезендә жирне саклауның гомуми максатлары деградацияне, пычрануны, чүпләүне, хужалык эшчәнлегенә башка тискәре (зарарлы) йогынтысын булдырмау, шулай ук деградация, пычрану, чүпләү, бозу, хужалык һәм башка эшчәнлекнең башка тискәре (зарарлы) йогынтысына дучар ителгән жирләрне яхшырту һәм торгызуны тәэмин итү.

Шуннан чыгып, жирләрне саклау максатлары белән стимуллар һәм чикләүләр, шулай ук кеше гомере һәм сәламәтлеге өчен уңай булган жир сыйфатын торак пунктларның тотрыклы үсешен тәэмин итү максатларында Әйләнә-тирә мохитнең состав һәм аерылгысыз өлеше буларак саклау һәм торгызу тәртибен рөхсәт итү һәм тыюлар системасы аша билгеләү кирәк.

Өлеге максатларны тормышка ашыру жир кишәрлекләренең хокук ияләренә радиоактив һәм химик матдәләр белән пычранудан туфракны саклап калу, житештерү һәм куллану калдыклары белән чүпләү, пычрану һәм башка тискәре (зарарлы) йогынтыны, шулай ук яңа технологияләрне кертү һәм бозылган жирләрне яңадан торгызу буенча чараларны йөкләү юлы белән башкарылачак. Жирле үзидарә органнарына, хужалык эшчәнлеге үзенчәлекләрен, табигый һәм башка шартларны исәпкә алып, жирләрне саклау планнарын һәм программаларын эшләү, шәһәр төзелеше эшчәнлеген башкарганга (территориаль планлаштыру документларын, жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләрен, планлаштыру проектларын эзерләгәндә) экологик таләпләр, кагыйдәләр һәм нормативлар н. б. буенча бурычлар йөкләнә.

Жирләрне саклау максатларында, хужалык эшчәнлеге үзенчәлекләрен, табигый һәм башка шартларны исәпкә алып, жирләрне саклау буенча мәжбүри чаралар исемлеген үз эченә алган федераль, региональ һәм жирле программалар эшләнә.

2. Проблеманың эчтәлеге һәм аны программа ысуллары белән чишү кирәклеген раслау

Жирлек "Урыссу шәһәр тибындагы поселогы" муниципаль берәмлеге, Димтамак, Урыссу авыл жирлекләре һәм Башкортостан Республикасы белән чиктәш.

Әбсәләм авыл жирлеге чиге Урыссу авыл жирлеге белән чиктәш жирдә Әбсәләм, Урыссу авыл жирлекләре һәм Башкортостан Республикасы чикләре тоташкан урында Урыссу шәһәр тибындагы поселогыннан 950 м көньякта и елгасы акваториясендә урнашкан $X=342283,32$, $Y=2392788,38$ координаталы 18 нче тоташу ноктасыннан алып Башкортостан Республикасы һәм Әбсәләм авыл жирлекләре чикләре тоташкан урында Урыссу шәһәр тибындагы поселогыннан 950 м көньякта и елгасы акваториясендә урнашкан $X = 342283,32$ Төньяк-Көнбатышка таба 25 МК елгасы буйлап, Урыссу-октябрь автомобиль юлын кисеп үтеп, 2,0 км Авыл хужалыгы жирләре буйлап бара, шуннан соң төньякка таба 541 М авыл хужалыгы жирләре буйлап 17 нче тоташу ноктасына кадәр уза, һәм Урыссу авыл жирлекләре чикләре тоташкан урында Иске Урыссу авылыннан 1,4 км көнчыгышта урнашкан 16 нчы тоташу ноктасыннан алып "Урыссу шәһәр тибындагы поселогы" муниципаль берәмлеге, Әпсәләм һәм Урыссу авыл жирлекләре чикләре

тоташкан урында Иске Урыссу авылыннан 750 м көньяк-көнчыгышта урнашкан 16 нчы тоташу ноктасыннан алып "Урыссу шәһәр тибындагы поселогы" муниципаль берәмлеге, Әпсәләм һәм Урыссу авыл җирлекләре чикләре тоташкан урында Иске Урыссу авылыннан 750 м көньяк-көнчыгышта урнашкан 16 нчы көньяк-көнбатышка таба 850 М Куйбышев тимер юлына бүлөп бирелгән полоса буйлап Ютазы елгасына кадәр бара, аннары әлеге елга агымы буенча 3,8 км өскә таба 15 нче тоташу ноктасына кадәр уза, көньяк-көнчыгышка таба Әбсәләм, Димтамак һәм Урыссу авыл җирлекләре чикләре тоташкан урында Ютазы елгасы үзәнендә урнашкан 1,8 км.

Әбсәләм авыл җирлеге чиге "Урыссу шәһәр тибындагы поселогы" муниципаль берәмлеге белән чиктәш җирдә 17 нче тоташу ноктасыннан алып авыл хужалыгы җирләре буйлап 800 м көньяк-көнбатышка таба, аннары, Куйбышев тимер юлын кисеп үтөп, 50 м төньяк-көнбатышка таба 16 нчы тоташу ноктасына кадәр уза.

Әбсәләм авыл җирлеге чиге Башкортостан Республикасы белән чиктәш җирдә 18 нче тоташу ноктасыннан алып Татарстан Республикасы административ чиге буйлап Әбсәләм, Дим-Тамак авыллары чикләре тоташкан урында Әбсәләм авылыннан 1,5 км көньяк-көнчыгышта и елгасы акваториясендә урнашкан $X=338486,78$, $Y=2390543,90$ координаталы 19 нчы тоташу ноктасына кадәр уза авыл җирлекләре һәм Башкортостан Республикасы.

Әбсәләм авыл җирлеге чиге Димтамак авыл җирлеге белән чиктәш җирдә 15 нче тоташу ноктасыннан алып Ютазы елгасы агымы буенча 1,6 км өскә таба уза, алга таба авыл хужалыгы җирләре буйлап 150 м көньяк-көнбатышка таба бара, аннары 950 м көнбатышка таба авыл хужалыгы җирләре буйлап һәм урман полосасы буйлап 150 м уза, алга таба авыл хужалыгы җирләре буйлап 2,3 Азнакай-Ютазы-"Мәскәү-Чиләбе", аннары 6,7 км көньяк-көнчыгышка таба, Азнакай-Ютазы-"Мәскәү-Чиләбе", Куйбышев тимер юлы, дамба һәм Уба-Әпсәләм автомобиль юлын кисеп үтөп, аннары шул ук юнәлештә күл буйлап 350 м, авыл хужалыгы җирләре буйлап 250 м яр бие линиясенә кадәр уза, 16 м көньяк-көнчыгышка таба И елгасы буйлап 19 нчы тоташу ноктасына кадәр бара.

Җирлек территориясендә төрле рөхсәт ителгән җир участкалары бар.

Җирләрнең экологик торышы уртача яхшы, эмма табигый рөхсәтсез чүплекләр әйләнә-тирә мохиткә тискәре йогынты ясый һәм экологик хәлне начарайта.

Җир һәм башка табигый ресурслар-тиешле территориядә яшәүче халыкларның тормыш эшчәнлеге нигезе. Дәүләт җирләрне рациональ файдалануны һәм саклауны тәэмин итү, Җирдә хужалык итүнең төрле формаларын тигез хокуклы үстерү, туфракның уңдырышлылыгын торгызу, табигый мохитне саклау һәм яхшырту, җиргә хокукларны саклау максатларында җир мөнәсәбәтләрен җайга сала.

Бу максатларга ирешүдә җирле үзидарә органнары мөһим роль уйный, алар Җир һәм башка табигый ресурсларны куллану өлкәсендә киң вәкаләтләргә ия.

ТР Җир һәм мөлкәт мөнәсәбәтләре министрлыгында дәүләт хезмәткәрләрен аттестацияләү буенча комиссия утырышы булды:

- алар карамагындагы җирләрне планлаштыру һәм куллану;
- җир төзелеше буенча эшләрне оештыру;
- закон нигезендә җир белән алыш-бирешләр ясау;
- Җир өчен түләү;
- җирлек территориясендә җирләрдән файдалануны контрольдә тоту.

Җирлек территориясендә төрле төрдәге территорияль зоналар: торақ, җитештерү зоналары һ. б. урнаша ала.

Җирле үзидарә органнары компетенциясенә җирлек җирләрен инвентаризацияләү һәм оештыру керә.

Җирле үзидарә органнары җирлек территориясендәге җирләрдән файдалануны контрольдә тотат. Бу бурычны алар дәүләт органнары белән тыгыз элемтәдә хәл итәләр, чөнки җир мөнәсәбәтләре өлкәсендәге контроль иң мөһим дәүләт функцияләре исәбенә керә. Контрольнең бурычы-барлык физик, вазыйфаи һәм юридик затларның җирләрен нәтиҗәле файдалану һәм саклау максатларында җир законнары таләпләрен үтәүне тәэмин итү.

Жирле үзидарә органнары жирләрне саклауга һәм файдалануга дәүләт контролен гамәлгә ашыручы дәүләт органнарының территорияль бүлекчәләре белән тыгыз элемәтдә торалар:

- жир законнарын бозуны бетерү чаралары күрелә;
- халыкка жир фондының торышы, аны куллануның нәтижәләгә һәм жирләрне саклау буенча күрелә торган чаралар турында хәбәр итәләр;
- жир кишәрлекләренәң үз белдегә белән шөгылләнүенә юл куймыйлар;
- жир кишәрлекләренән максатчан файдалануның билгеләнгән режимын үтәүне күзәтәләр;
- барлык төр хужалык эшчәнлегенә жир бүлөп биргәндә табигать саклау таләпләренәң үтәлешен тәмин итәләр; предприятиеләр һәм башка объектларны урнаштыру, проектлау, төзү һәм эксплуатацияләгәндә экологик нормаларны үтәү.

Жирлек дәрәжәсендә жирлекләрне саклау һәм файдалану проблемаларын мөстәкыйль хәл итеп була, өстәвенә, тулы, комплекслы һәм акыл белән яшәүче кешеләр генә түгел, ә киләчәк буын мәнфәгатьләрендә дә.

3. Программаның төп максатлары һәм бурычлары

Әлегә программаның төп максатлары:

- жирлек территориясендә жирләрдән файдалануның һәм саклауның нәтижәләгән арттыру;
- деградацияне, бозылуны, пычрануны, чүпләүне, арыганлыкны, бозуларны, жирләрне юк итүне, хужалык эшчәнлегенәң башка тискәре (зарарлы) йогынтысын булдырмау һәм бетерү;
- жирләрдән рациональ файдалануны тәмин итү;
- жирләрнең уңдырышлылыгын саклау һәм торгызу;
- деградация кичергән жирләрне яхшырту, пычрану, чүпләү, жирләрне бозу, хужалык эшчәнлегенәң башка тискәре (зарарлы) йогынтысын тәмин итү;
- жирлек халкының сәламәтлеген һәм яшәү шартларын тәмин итү өчен әйләнә-тирә мохит шартларын саклау, саклау һәм яхшырту.

Муниципаль программа түбәндәгә бурычларны хәл итүгә юнәлдерелгән:

- житештерү һәм куллану калдыклары белән эш итү өлкәсендәгә эшчәнлекне оптимальләштерү;
- жирләрне саклау һәм файдалану нәтижәләгән арттыру;
- жирләрдән рациональ файдалануны һәм саклауны оештыруны тәмин итү;
- яшел майданнарны, туфракны саклау һәм торгызу;
- жирләрне инвентарьләштерүне уздыру.

4. Программаның төп принциплары

Программа гамәлдәгә законнар нигезендә эшләнгән һәм түбәндәгә принципларга нигезләнгән:

- жирлек Башкарма Комитеты эшчәнлегенәң законлылыгы һәм ачыклыгы;
- жаваплылык һәм контрольлек;
- нәтижәлелек.

5. Программаны тормышка ашыру вакыты

Программаны тормышка ашыру вакыты: 2023-2025 еллар.

6. Программаны тормышка ашыру механизмы

Әлегә программаны тормышка ашыру механизмнары аша югарыда куелган бурычларны хәл итүне тәмин итүгә юнәлдерелгән программа чаралары исемлегә әлегә программага Кушымтада тәкъдим ителгән.

Программаны башкаручы башкара:

- программаны тормышка ашыруны норматив - хокукый һәм методик тәмин итү;
- программаны тормышка ашыру өчен бюджет акчаларын бирү күләмнәре һәм шартлары буенча тәкъдимнәр әзерләү;
- программаның максатларын һәм бурычларын яктыртуга юнәлтелгән мәгълүмати

һәм аңлату эшләрән оештыру;

- жирләрне саклау максатыннан жирлек жирләрәнә инвентаризация үткәрелә.

Жирләрне инвентаризацияләү деградацияләү, пычрану, чүпләү, жирләрне бозу, хужалык эшчәнлегенә башка тискәре (зарарлы) йогынтысын булдырмау, кулланылмый торган, рациональ кулланылмый торган яки максатчан кулланылмый торган, жир кишәрлекләрән, жирләрнең башка характеристикаларын рөхсәтле куллану өчен үткәрелә.

Программа чараларын үтәү нәтижәсендә тәмин ителәчәк:

- жирлекне төзекләндерү;
- жирләрнең сыйфатын яхшырту;
- жирләрне нәтижәле куллану.

7. Программаны гамәлгә ашыруның барышын тикшереп тору

Программаны гамәлгә ашыруның барышын башкарма комитет тикшереп тора.

8. Программаны гамәлгә ашыруның социаль-икътисадый нәтижәлелеген бәяләү

Программаны гамәлгә ашыруның нәтижәлелеген һәм нәтижәлелеген бәяләү аны хисап финанс елында һәм тулаем программаны гамәлгә ашыру тәмамланганнан соң үтәү йомгаклары буенча уздырыла.

Программаны гамәлгә ашыру түбәндәгеләргә мөмкинлек бирәчәк:

- жирдән файдалануны тәртипкә салырга;
- яңа жир участкаларын әйләнешкә кертү;
- жирләрне эффектив һәм рациональ куллану;
- жирлекнең инвестицион жәлеп итүчәнлеген арттыру;
- бозылган жирләрне торгызу;
- халыкның экологик куркынычсызлыгын һәм аның тормыш сыйфатын күтәрү;
- салым салына торган базаны арттыру;
- жирлекләрне төзекләндерү.

2023-2025 елларга Татарстан Республикасы
Ютазы муниципаль районының
"Әбсәләм авыл җирлегенә» муниципаль
берәмлеге территориясендә җирләрне
куллану һәм саклау буенча муниципаль
программага кушымта

Программаның чаралар исемлегенә

№ п/п	Чара исеме	Чараны башкару вакыты	Чараны финанслау чыганақлары	Чараны финанслау күләме (мең сумнарда)				Чараны башкаручы
				барлы гы	барлы гы	барлы гы	барлы гы	
1.	Гражданнарға Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы җир законнарын аңлатып бирү	2023-2025 еллар	Финанслау таләп ителми	-	-	-	-	Башкарма комитет
2.	Җирлек территориясен чүп-чардан (өмәләр) чистарту буенча даими чаралар оештыру	2023-2025 еллар	Җирле бюджет акчалары	15,0	5,0	5,0	5,0	Башкарма комитет
3.	Буш һәм тигез файдаланылмый торган җирләрне ачыклау һәм аларны хужалык әйләнешенә вакытында җәлеп итү	2023-2025 еллар	Финанслау таләп ителми	-	-	-	-	Башкарма комитет
4.	Җир кишәрлекләренең үз белдеге белән шөгылләнү фактларын ачыклау	2023-2025 еллар	Финанслау таләп ителми	-	-	-	-	Башкарма комитет
5.	Экологик хәлнең сизелерлек начарлануына китерә торган җир кишәрлекләреннән файдалану фактларын ачыклау	2023-2025 еллар	Финанслау таләп ителми	-	-	-	-	Башкарма комитет
6.	Үз белдекле төзелешләр фактларын ачыклау	2023-2025 еллар	Финанслау таләп ителми	-	-	-	-	Башкарма комитет

7.	Жирлек чигендө жыл эрозиясенө дучар булган кишэрлеклөрдө куаклар һәм агачлар утырту	2023-2025 еллар	Финанслау таләп ителми	-	-	-	-	Башкарма комитет
8.	Авыл хужалыгы билгеләнешендөгө жирлөрдән максатчан билгеләнеше буенча файдалануны тикшереп тору	2023-2025 еллар	Финанслау таләп ителми	-	-	-	-	Башкарма комитет
9.	Жирлек кишэрлеклөреннән файдалану нигезләренөң законлы булуын тикшереп тору	2023-2025 еллар	Финанслау таләп ителми	-	-	-	-	Башкарма комитет
10.	Жирлөрене инвентарьләштерү	2023-2025 еллар	Финанслау таләп ителми	-	-	-	-	Башкарма комитет
11.	Жирлек кишэрлеклөреннән файдалануның билгеләнгән режимының аларның максатчан билгеләнеше һәм рөхсәт ителгән файдалануы нигезендө үтөлешен тикшереп тору	2023-2025 еллар	Финанслау таләп ителми	-	-	-	-	Башкарма комитет
12.	Аларны файдалануның махсус шартлары булган жир кишэрлеклөреннән (санитар-яклау, саклау, су саклау зоналары һәм башка зоналар) файдалануны тикшереп торуны гамәлгә ашыру	2023-2025 еллар	Финанслау таләп ителми	-	-	-	-	Башкарма комитет
13.	Жир законнарын бозу очраклары буенча ачыкланган материаллар Ютазы муниципаль районының Мөлкәт	2023-2025 еллар	Финанслау таләп ителми	-	-	-	-	Башкарма комитет

	<p>һәм жир мөнәсәбәтләре палатасына, дәүләт теркәве, кадастр һәм картография федераль хезмәте идарәсенә Баулы һәм Ютазы районнары буенча муниципальара бүлегенә Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасының гамәлдәге законнарында каралган җаваплылыкка тарту өчен җибөрү</p>							
14.	<p>Жир салымын һәм жир кишәрлекләренән файдаланган өчен аренда түләвен тикшереп тору</p>	2023-2025 еллар	Финанслау таләп ителми	-	-	-	-	Башкарма комитет
15.	<p>Жирлекне төзекләндерү буенча чаралар уздыру</p>	2023-2025 еллар	Жирле бюджет акчалары	30,0	10,0	10,0	10,0	Башкарма комитет
16.	<p>Туфракның уңдырышлылыгын саклау һәм арттыру, жирләрне чүп үләннәренән, куаклыклардан һәм вак урманнардан саклау, жирләрнең торышын начарайтуның башка төрләре, минеральләштерелгән полосалар булдыру</p>	2023-2025 еллар	Финанслау таләп ителми	-	-	-	-	Башкарма комитет